

ЗВЯЗДА

Орган ЦКіМККП(б)Б, ЦВКіСНК БССР

№ 100 (5774) 1 МАЯ 1937 г., субота ЦЕНА 10 КАП.

ПЕРШАЕ МАЯ 1937 года

Сёння рэвалюцыйныя пролетары выйдць на вуліцу, каб прадманастравіць свае сілы і заявіць аб сваёй салідарнасці з братамі па класу.

Рабочы клас, усе працоўныя СССР рэпартаваць сёння сусветнаму пролетарыату:

— Другая пяцігодка прамысловасці СССР па валавой прадукцыі выкалана дзевяцімесячна. Што намачалася зрабіць у пяць год — ажыццэўлена ў чатыры гады.

— Чыгуначнікі выканалі свой пяцігадовы план перавозак раей тэрміну на 9 месяцаў.

Сёння працоўныя СССР рэпартаваць аб новай перамозе над сіламі прыроды — створана Маскоўскае мора; Волга злучана з Маскоўскай ракой каналам.

Сваімі сіламі, сваёй тэхнічай і сродкамі створана велічыня пабудаванні, дастойная свайго вытворца — працоўніка сацыялістычнага грамадства.

Еўропа, Каліска руская італьянцыя в заадрасно глядзела на ле тэхніку, культуру, правапарадкі. Сёння сапраўдныя рэвалюцыянеры едць вучыцца ў СССР. І вучыцца ў нас не толькі ўстройству дзяржавы, але і культуры і ўжо тэхнікі.

Совецкі театр, жыццё, музыка, спорт становіцца школай свету.

Стаканаўскі рух перамога свабоднай працы і тэхнікі азіўляюць свет.

Расія, калісьці амаль самая адсталая краіна, крыніца легенд аб бескультуры, за дваццаць год ператворана большэвікамі.

На вытворчасці электраэнергіі Расія ў той час займала 15-е месца, зараз займае другое месца ў Еўропе і трэцяе ў свеце; Расія не вырабляла трактароў, камбайнаў, аўтамабіляў. Толькі ў 1928 годзе мы прыступілі да арганізацыі іх вытворчасці, заняўшы 10-е месца ў Еўропе, а зараз мы ўжо анахалзілі на трэцім месцы. На вытворчасці чыгуны і сталі і 4-та месца ў Еўропе СССР перайшоў на другое месца, па вытворчасці валавой прадукцыі Расія была на пятым месцы ў свеце і чацвёртым месцы ў Еўропе, а зараз — на другім месцы ў свеце і на першым у Еўропе.

Старушка Еўропа, раздаўленая і прышпуняная фашысцкім ботам, пачынае адставаць ад СССР. Совецкі Саюз стаў у сапраўдным сэнсе сусветнай дзяржавы.

Велічыня будымак створані працоўныя СССР. Іх яму — сонцадзім.

Гэта гіганцкая перамога чалавечтва. Дыктатура пролетарыята — закон гэтай перамогі.

Дыктатура пролетарыята знішчыла стары закон адносін паміж народамі, якія насіліся Расію; яна каронным чынам змяніла адносіны горада і вёскі; яна знішчыла адносіны няроўнасці мужчыны і жанчыны.

На ямену старога вучацкага закону эксплуатацыі, варожасці і рабства дыктатура пролетарыята паставіла адносіны дружбы, роўнасці.

Усё паставілена з газавы на ногі. Дыктатура пролетарыята адняла ўладу і грошы ў капіталістаў і капіталістаў, у рантэ і кулакоў, прымуцішы іх працаваць.

СССР — новая краіна, яна азіўляе вярхоўцаў, ёя захвалююцца нашыя сябры. Божны дзень іспавання Совецкага Саюза дае рэвалюцыйным пролетарыям свету вопыт, які яны змаглі б атрымаць толькі ў дэспітатэрыяў рэалітаванай класавай барацьбы з буржуазіяй. Непаўна рэвалюцыянаўчае значэнне СССР для пролетарыята ўсяго свету.

Палітыка СССР, унутраная і знешняя, азіўляе імпаматыю і вучоныя жмоў свету. Паслядоўная, поўная годнасці і мудрасці, яна пракладае себе дарогі, не глядзячы на лікі брэх фашысцкіх псоў і іх падручных грамад і арміі Гуды-Троцкага.

Даве блыць зараз у свеце. Сілы сацыялізма і міру і сілы фашысцкай рэакцыі і

ваіны. Рэалітаваная барацьба ідзе паміж імі. Фашызм палімае сваю кровававую руку, пляне складаную сетку шпіянажу, рытуе ваіну супроць СССР. Самыя брудныя страшы, самыя наглядныя сродкі выкарыстоўвае ён для арганізацыі ваіны. Але яшчэ больш подлую, яшчэ больш брудную ролю адыгрываюць члены арміі поамага трапкіскага падполля.

Рабочыя ўсіх краін аб'яднаюцца, каб лаць азіор фашызму, рытуеўчаму кроваваую оргію.

Сёння буржуазія разыгрывае пробы шар ваіны ў Іспаніі. Каты ўсяго свету сабраліся на ямі Іспаніі, каб расправіцца з рэвалюцыйным народам, змагаючыся за свае законныя правы. Ярасныя напалы драпежніка звяра герайчны іспанскі народ адбівае, нанасячы ўдары азыралай фашысцкай бандае.

Улады буржуазных краін або актыўна дапамагаюць катам рэвалюцыйнага народу, або захоўваюць «нейтралітэт».

Распе абурэнне рабочых мас свету супроць аверстваў фашызма. Растуць рады адымфашысцкіх барацьбоў. У Францыі, Італіі, Кітаі, Японіі, Чахаславакіі, Германіі маюць народны фронт барацьбы супроць фашызма і ваіны. Усё асей ста новіцца рабочым поамага баям Троцкага, якая зрывае азіны фронт. Усё быстрой распе святломасть у радах рабочых у неабходнасці рашучага выкарчавання трапкіскага галзія — фашызму ў трапкіскай шкуру, каб умядаваць народны фронт.

СССР — адзіная краіна, урад якой адыржае заваіць аб сваёй салідарнасці з іспанскім народам. Нароўд БССР з вялікім зааваўленнем адначачоць сёння гэта. Беларусы, рускія, яўрэі і паліякі, якія жыюць у БССР, як і працоўныя ўсяго свету, з велізарнай увагай сочалы за герайчнай барацьбай іспанскага народу. Сёння, калі мы палюзім вынік сваёй перамогі, працоўныя БССР скажуць: — нашы сарцы з вамі, героічныя браты Іспаніі!

Нашы сарцы з вамі, рэвалюцыйныя барацьбы ўсяго свету! У нас няма ні бты сумнення ў тым, што мы перамажаме, так сама, як народы СССР перамагалі сваіх капіталістаў 20 год таму назад, узяўшы ўладу ў свае рукі. Гэты час блыць, бо капіталізм тухлава.

Але капіталізм сам не вагіне. Тысячы прагных рук буржуазія трымае сваю ўладу. Тысячы поаых людзей накіроўваюць яны ў СССР, каб аслабіць сілы сусветнай рэвалюцыі. Агенты фашызма і фашызмы ў трапкіскай, бухарынскай, нацызмаўскай і іншых афарбоўках скуры вядуць тую самую работу ў нашых радах. Выкарчавань іх без астатку, навучыцца распазнаваць ворага, быстрой ліквідаваць вынікі шкодніцтва — такое патрабаванне працоўных СССР, патрабаванне, якое вынікае з факта капіталістычнага акружэння.

Першую маёўку святкуем мы сёння палі сілгам Сталінскай Канстытуцыі. Найважлікія правы прадстаўляе Сталінская Канстытуцыя грамадзянам СССР. Не хай скарыстаць гэтыя правы ворагу супроць народу — важнейшая заадача.

Большэвізм моцны сваёй сувяззю з масамі, сваім умненнем крытычна аданіць вынікі сваёй работы. Гэтыя якасці адрозніваюць большэвікоў ад усіх партый свету. Свята захоўваць і развіваць гэтыя якасці — доўг большэвікоў, партыйных і непартыйных.

Сёння дзень баявога аглядку рэвалюцыйных сіл міжнароднага пролетарыята. Працоўныя СССР — перадавы атрад у баявой калоне міжнароднай пролетарскай рэвалюцыі. Яны прыступілі сваёй пераможна сцяг горада і сцяга. Першая фаза камунізма ў СССР у асноўным завершана. Пал разгорнутым неперажымым сілгам Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна мы ітаем наперад, да камунізма. І шішто не сымніць і не зверне нас з гэтага вялікага шляху.

З МІНУЛАГА

ДЗЕНЬ ПЕРШАГА МАЯ ў МЕНСКУ

Небывала ўрачыста адсвяткаваў працоўны Менск першамайскае пролетарскае свята.

З раніцы 18 красавіка горад прыняў святонны выгляд. Закрыты магазіны. Не відаць конкі, рамнікаў.

На вуліцах го і сыврае праходзіць са спягамі асобныя групы і саюзы, накіроўваючыся да рабных пляцаў.

Палюўляюцца абшорчыкі і абшорчыцы, якія абраваць у фонд адырам палітычнага і сацыяльнага ладу.

Праносіцца аўтамабілі, упрыгожаныя зелянінай, чырвонымі сцягамі і матэрыяй. Не будзем апісваць мільянаў на пляцах і парадку маніфестацыі. аб гэтым у нас падрабозна наведана ў дзень святкавання.

Абмяжуваліся агальнымі ўражаннямі. Для ўсіх працоўных гэты дзень жыцця горада астанеша незабытым.

На працягу амаль двух гадзін праходзілі па галоўных вуліцах калоны маніфестаўцаў.

Над ватоўнам разьвівалася бясхольная чарала чырвоных сцягаў і транспарантаў, пераможна гучала маршэўца ваенных аркестраў, гучалі вольныя песні барацьбы і рэвалюцыі, напівалыся гімны.

Залюцца, яма капа раўнасьм святлочнымі калонам. Як многа ў Менску працоўнага ладу. Як вырае працоўны Менск за час ваіны.

Павіліся над горадамі два нашых аэрапланы, якія вярнулі ў павярты і часам нізка праляцэца над ватоўнам.

Сярод маніфестаўцаў, абнаўшыся з

рускімі салдатамі, шэставуюць палонныя аўстрайцы-рабочыя.

Гэтыя спены ўзбуджаюць лепшыя пачуцці, нагадваюць аб братстве народаў. Маршчыцца прамыя істава будучыня свабоднага чалавечтва.

Сяг за сягам: Пролетары ўсіх краін, злучайцеся! А воць і плакат жанчыц.

На сягу — поіск рух — мужычынскі і жаночай.

Напісці: — Няхай жыць жапоцае роўнапраўе! На некаторых адгатах — рысуны, эмблемы.

На сягу саюза друкароў: — Няхай жыць сацыялізм! 8-газіныны рабочы дзень, Дэмакратычная рэспубліка! Свабодны друк!

Гучыць рады рабочых масовых фабрык, чыгуначнікі, паштова-тэлеграфная прадаўнікі, краўцы, возчыкі, служачыя кінематографу, шаўцы, пажажныя, гарадскія служачыя, тэхнікі і т. д. і т. д.

Шматлюдна прадстаўлены ўсе нисповныя адыяны сацыялістычных партый і напівалыных груп. На чае — прадстаўнікі савета рабочых і салідарскіх дэпутатаў.

Маніфестацыйныя калоны варачоцца на пляцы, дзе ў гэты дзень гучыць шматлюдныя мчыны.

Вечарам праходзіць маніфестацыя рабочых з факеламі, азырваючы свята працы.

Да позняй ночы свята было градычэным і ажыўленым.

(«Мінскі голас» № 2407, 26 красавіка 1917 г., стар. 3.)

Няхай жыве Першае Мая — баявы агляд рэвалюцыйных сіл міжнароднага пролетарыята!

Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!

РАБОЧИЯ! ПРАЦОУНЫЯ! НАРОДЫ УСІХ КРАІН!

Дзень 1 Мая, дзень міжнароднай пролетарскай салідарнасці, азнамаюва у гэтым годзе герайчнай барацьбай іспанскага народу за свабоду, за надынальную незалежнасьць.

Без фармальнага абавшчэння ваіны германскі і італьянскі фашызм напалі на іспанскі народ і на дэмакратычную рэспубліку. Поаышчыцы Мусаліні і Гітлера топучы іспанскую зямлю, руйнуўчы гарады і паселішчы, абваіваюць жацшыні і дзяцей, азыліваюць краіну кроўю лепшых сыноў іспанскага народу. На вачах ўсяго свету ўчыняецца гнуснае азначыства пры падтрыманні англійскіх кансерватараў, пры патуранні буржуазнай дэмакратыі Францыі і іншых капіталістычных краін.

Іспанскі народ пераможна адбівае атакі фашызма. Ён змагаецца не толькі за сваю свабоду, ён б'ецца супроць германскіх і італьянскіх інтэрвентаў за свабоду ўсіх народаў. Дзегенарны Мадры стаў фронтам усюго перавагога, прагрэсўнага чалавечтва супроць зверскага фашызма. Высока ўзняў за ўсіх краінах сярод працоўных сцяг дапамогі змагаючамуся іспанскаму народу. Але канчаткова перамога над фашызмам у Іспаніі павіна быць яшчэ заававана. Новыя мільёны людзей за ўсіх краінах павіны яшчэ пачаць агуравань свае рады вакол рабочага класа Іспаніі, вакол ле народу і ле рэспублікі, каб паскорыць готу перамогі.

Увесь рабочы клас, не толькі камуністы, але і сацыял-дэмакратычныя рабочыя, усіх сарцаў з іспанскім народам, выдзяе ў абурэнне германскай і італьянскай інтэрвентуры ў Іспаніі. Таксама як і камуністычныя рабочыя, яны супроць камедыі неумашана, якая азырчовае на сыврае

фашысцкую зграю грабежнікаў. Але што перамажаме ім выстуць за аданства дзеганіяў усіх рабочых арганізацый для абароны іспанскага народу? Ці не асяа, што такое аданства дзеганіяў павалічыла б у многа раз сілы змагаючагася іспанскага народу і аблячыла яго перамогі? Чаму яны не патрабуюць ад ізраіля II і Амстэрдамскага інтэрнацыяналаў устанавлення міжнароднага аданства дзеганіяў для абароны іспанскай дэмакратыі? Чаму пераіццяны сабагаж з боку Стрыных і Фызырхаў Адлераў, якія афаруюць жыццём іспанскіх барацьбоў за свабоду і топучы волю рабочага класа ў інтарсах буржуазіі? Больш чым калі-б там ні было адзінае выступленне ўсяго міжнароднага пролетарыята, усіх яго арганізацый супроць агульнага ворага з'яўляюцца вышэйшым загадам перамажамега моманту.

Рабочыя, працоўныя! Узвесьце свой голас супроць дзеганіцтва справе іспанскага народу, аб'яднайцеся ў дзень 1 Мая і браты па класу ў магутнай дэманстрацыі за падтрыманне іспанскага народнага фронту! Прымусяце вашы парламенты і вашы ўлады падтрымаць народны ўрад Іспаніі!

Абараняючы іспанскі народ, вы абараняеце саміх себе, свой народ, сваю ўласную свабоду супроць фашызма. Памятайце, што пад Мадрыдам, на фронтах Іспаніі фашызм распалывае факел ваіны над светам. Няахольны справіцца з раз азіючымі яго ўнутранымі супрачалецтвамі, фашызм шукае выхалу ў ваенным авантурах і пад'яваленні іншых народаў. Распышчаючы шлях сваёй агрэсіі, германскі фашызм робіць замах на рэжым буржуазнай дэмакратыі ў іншых капіталістычных краінах. Пал

выглядам барацьбы з большэвізмам ён усюды стварае інтрыгі, арганізуе змовы, маецца, сее контррэвалюцыйную агітацыю. Ён імвнеча пакарыць малыя напці, падрыхоўваючы новы імперыялістычны перадазел свету і новай ваіны. Ён шантажуе ўлады гэтых малых краін і каварна скарыставае іх капітуляцую перад ім палітыку. Але палітыкай капітуляцый неаля ўтрымаць фашысцкіх захвалчыкаў. Ваіны неаля прадухіліць ні малябам, ні заклінааннямі. Яе можа прадухіліць толькі аданства і рашучасць працоўных. Толькі агураванне ўсіх сіл міру ў цесным адыаніі з заакабаленымі народам Германіі і Італіі, слабака варажымі фашызму, можа спшыніць руку фашысцкай разбійнікаў.

Вашы ўлады гавораць вам, што неаля дражніць драпежніка, што траба зааіць галаву перад ім, каб унікнуць яго кзыкоў. Хіба прыклад Іспаніі не гарорыць аб алтаротным? Хіба не ператварылася б Іспанія ў другую Манчжурію, калі-б іспанскі народ не проціпаставіў сілу народнага мас фашысцкаму гвалту? Паражэнне італьянскіх фашыстаў пал Гвадалахары паказала ўсяму свету, што фашысцкія ўлады моцны слабацы падаўленымі ім народам. Яны могуць ламаць слабае супраціўленне і па-азерку падаўляць безабаронных. Але калі супроць іх палюмаюцца гатовацца да безаветнай барацьбы народы, талы ўскрываюцца ўся плуўстойліваць фашысцкага рэжыму.

Браты па класу! Сымніцеся ў адзіны фронт усіх рабочых, маючыце народны фронт усіх працоўных, каб пачынуць з падтрыманнем ваіны — пракайтым фашызмам.

Ва ўсім капіталістычным свеце сярод працоўных пануе жахліва нястача. Су-

калінальыныя краіны, каб яшчэ бязлітасней ажыццэўляць імперыялістычны разбой. Усё больш настойліва германскі фашызм працягвае заму да калоній. Няаісць ахвалтае кожнага пролетарыя, кожнага сумленнага дэмакраты пры думцы аб вісестых і пажахах, аб грабжахах і гвалтах, учыненых італьянскім фашызмам над безабароннай Абісініяй. Німа той правакацыі і пізасці, перад якой сымнілася б фашысцкая ваеншчына Японіі ў сваіх адзехах над вялікім кітайскім народам. Німа тако зверства, перад якім спшыліся б сучасныя камбалы ў сыврае грабжаў і ўдуршныя каланіяльных народаў.

Але прыгнечаныя народы пачынаюць разумець, што іх б'юць тым маней, чым ніжэй яны азінаюць галаву. Чым пакарыней становіцца паднаваленне, тым агрэсіўней становіцца паднаваленне. Абсініскі народ не прызнае себе пераможаным і аюу паўтае супроць сваіх парабашчальнікаў. Вялікі кітайскі народ, на горкім вопыце назваўшы вынікі палітыкі непраціўлення захвалчыкам, куче напівалыных фронт абароны ад разбійнікоў фашызма, імперыялізма, Лепшыя людзі, перадавы націкі і групы па ўсім каланіяльным свеце азінаюць свае народы супроць чужаацызнага гнёту, супроць імперыялістычных захвалчыкаў, за мір і свабоду.

Пролетары і працоўныя метраполій! Нароўд налоні! Няхай дзень Першага Мая будзе днём вашага братання і сумеснай барацьбы супроць фашызма, ваіны і бяспраўна каланіяльных народаў.

Ва ўсім капіталістычным свеце сярод працоўных пануе жахліва нястача. Су-

Фашысцкія драпежнікі рвуцца і ў

ЗАГАД НАРОДНАГА КАМІСАРА АБОРОНЫ САЮЗА ССР

№ 73

г. Масква

1 мая 1937 года

Таварышы байцы, камандзіры, падпарубіткі, інжынеры і тэхнікі Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі!

Вішнюю вас з усенароднымі святамі 1 Мая — святам вызвалення творчай працы...

Сёння працоўныя нашай краіны, святкуючы сваё першамайскае свята, падвядуць бліскучыя вынікі сваёй гераічнай барацьбы і напружанай творчай працы.

Пешаавальная становіцца наша вясня, дзе большавіцкая воля заўвае каналы мори і ракі і прымушае ўсе сілы прыроды...

Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія — аллот наземнай мірнай палітыкі Савецкай дзяржавы — лавіна быць і будзе...

Няхай жыве наш магутны славянскі народ! Няхай жыве Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія!

Народны камісар абароны СССР маршал Савецкага Саюза К. ВАРШАВІЛАУ.

Сотні і тысячы працоўнай моладзі горада і калгаснай вёскі працуюць у гуртках самадзейнасці. НА ЗДЫМКУ: В. Рубенчык, З. Хадзька і Ж. Лапінская — удзельніцы гуртка самадзейнасці пры клубе будаўнікоў.

ЯНКА КУПАЛА МАЙ

Да нас у госці май прыходзіць, А з новым шчасцем кожны год, — Завадзіць песні ў карагодзе, А ў карагодзе сам народ.

Жалобай думка аб мінулым Замятаецца ў нас падчас, — Наскочыць радасць гулам-гулам, І май наш повен асяжыт нас.

Гармонік режа, бубен б'е... Гай, гай, музыка, ў ролны тон І аб мінулай барацьбе, І аб здабытках нашых дзён!

Да нас у госці май прыходзіць, Як не прыходзіў у выках, — Спявае песні аб свабодзе На полі, ў моры, ў рудніках.

Спявае дэям калыханкі, Прыгожыць кветкамі салы, Вядзе сялянца і сялянца На шлах шчаслівы, малалы.

Бурляць крывіцы, бор шуміць, Руеце асена загон, Як не спяваць тут, як не жыць У казках-быках нашых дзён!

Да нас у госці май прыходзіць, Як той стараны гаспадар, — Глядзіць, як поле наша родзіць, Ці ўзніаў увесь мы свой папар.

І бачыць, як за гол звычайны, Што азіччу свае ўжо дні, Была ў нас праца брацкаяй, Аб чым наш прадак і не сніў.

І танк, і трактар, і камбайн Пасвеціць, што гэта не сон, З ласюў, капальніку і паян Дабро ідзе к нам — скарб нашых дзён.

Да нас у госці май прыходзіць, І агітае ружжы, І агітае ружжы, Дзе награнічкі наш не зводзіць Вавай з варожай мажы.

І вокам бача май праарым: Жыве спакоей на гране, Спакойна сеем асбожа зэрны, Спакойна н'сць ваду з крыніц.

Зямлі, людзей і ролны хат Нікому не даю ў палон, Не апаганіць вораг-кат Шчаслівых, вольных нашых дзён!

ПАМЯЦІ АНТОНІО ГРАМШЫ

Апублікавана паветамленне, падпісанае членамі прэзідыума Выканкома Комінтэрна, у якім таварыства:

27 красавіка маёр праватр рабочага класа і Камуністычнай партыі Італіі таварыства Антоніо Грамшы, які заходзіўся ў Рыме ў руках фашысцкіх катаў.

Тав. Грамшы, арыштаваны фашыстамі ў кастрычніку 1926 г., прабыў больш 10 год у турме.

Гармонік режа, бубен б'е... Гай, гай, музыка, ў ролны тон І аб мінулай барацьбе, І аб здабытках нашых дзён!

Бушуйце, каты! Нам зараза Не страшна ваша і ваш рабой... Смяйся з маем нашым разам І веселімся грамадой.

Гармонік режа, бубен б'е... Гай, гай, музыка, ў ролны тон І аб мінулай барацьбе, І аб здабытках нашых дзён!

Менск, 24 красавіка 1937 г.

Наша дзяржаўная зямля пачынае з ся сваю кар'еру. «Чорны дракон» развіў асабіста ўзровень дзейнасці ў часе руска-японскай вайны 1904 года.

Паміж імі і нашыя таварышы ў сацыялістычнай барацьбе, якія з'яўляюцца асяродкам для нашых дзяржаўных дзеяч.

ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ! РАБОЧЫЯ! ПРАЦОЎНЫЯ! НАРОДЫ УСІХ КРАІН!

(Прагн. Пачатак гл. на 1 стар.)

Зветны эканамічны крызіс разарыў мільяны людзей. Невясцімыя багачы, мільянеры, карыстаючыся крызісам, анізілі жыццёвы ўзровень мас.

Дзякуючы диктатуры рабочага класа няма і не можа быць глебы для фашызма ў СССР. Аб жалезную сцяну пролетарскай диктатуры разбіваюць свае ілбом трапскія школьнікі, шпійны, дыверсанты, агенты германскага фашызма і японскай вясшчыны.

Дзякуючы диктатуры рабочага класа ў народаў Краіны Саветаў расце найшпярэйшая сапраўдная дэмакратыя, замацаваная ў Сталінскай Канстытуцыі.

Вось чаму шалюць супроць вялікай краіны сацыялізма фашысцкія падпольшчыкі вайны! Але мільённым масам працоўных капіталістычнага свету прыклад Савецкага Саюза служыць малюк вернага шляху да перамогі сацыялізма.

Капіталізм свой ван зніў. Ён з'яўляецца перамодай чалавечаму прагону і павінен быць зніўнут. Толькі рэвалюцыйнае зварожэнне капіталізма, замажа яго сацыялізмам пакладзе канец эксплуатацыі чалавеча чалавечам і вайне.

У дзень міжнароднай пролетарскай салідарнасці зьявіце на ўвесь голас сваю волю да свабоды і сваю рашучасць да барацьбы! Выходзіце на вуліцу ў дзень 1 Мая і вы, жанчыны, якіх фашызм асуажа на ляматнае рабства, і вы, юнакі, нам фашызм укавае толькі шлях да апошняй імперыялістычнай вайны!

Зрабіце ўсё, каб 1 Мая стала днём злучэння ўсіх сіл народаў у абарону іспанскіх рабочых і іспанскай дэмакратыі! Ідзіцеся ў дзень 1 Мая ў вольнарады міжнароднай дэмакратыі супроць спяротнага ворага чалавечства, супроць фашызма.

Вялікі прыклад СССР вучыць таму, як могуць працоўныя з паспехам амагацца супроць яра эксплуатацятараў! Толькі ілхам рашучай, да канца паслядоўнай, класавай барацьбы пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна рабочы клас савецкай краіны дабіўся сваіх гістарычных перамож.

Вялікі прыклад СССР вучыць таму, як могуць працоўныя з паспехам амагацца супроць яра эксплуатацятараў! Толькі ілхам рашучай, да канца паслядоўнай, класавай барацьбы пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна рабочы клас савецкай краіны дабіўся сваіх гістарычных перамож.

Вялікі прыклад СССР вучыць таму, як могуць працоўныя з паспехам амагацца супроць яра эксплуатацятараў! Толькі ілхам рашучай, да канца паслядоўнай, класавай барацьбы пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна рабочы клас савецкай краіны дабіўся сваіх гістарычных перамож.

Вялікі прыклад СССР вучыць таму, як могуць працоўныя з паспехам амагацца супроць яра эксплуатацятараў! Толькі ілхам рашучай, да канца паслядоўнай, класавай барацьбы пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна рабочы клас савецкай краіны дабіўся сваіх гістарычных перамож.

Вялікі прыклад СССР вучыць таму, як могуць працоўныя з паспехам амагацца супроць яра эксплуатацятараў! Толькі ілхам рашучай, да канца паслядоўнай, класавай барацьбы пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна рабочы клас савецкай краіны дабіўся сваіх гістарычных перамож.

Вялікі прыклад СССР вучыць таму, як могуць працоўныя з паспехам амагацца супроць яра эксплуатацятараў! Толькі ілхам рашучай, да канца паслядоўнай, класавай барацьбы пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна рабочы клас савецкай краіны дабіўся сваіх гістарычных перамож.

Вялікі прыклад СССР вучыць таму, як могуць працоўныя з паспехам амагацца супроць яра эксплуатацятараў! Толькі ілхам рашучай, да канца паслядоўнай, класавай барацьбы пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна рабочы клас савецкай краіны дабіўся сваіх гістарычных перамож.

Вялікі прыклад СССР вучыць таму, як могуць працоўныя з паспехам амагацца супроць яра эксплуатацятараў! Толькі ілхам рашучай, да канца паслядоўнай, класавай барацьбы пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна рабочы клас савецкай краіны дабіўся сваіх гістарычных перамож.

Вялікі прыклад СССР вучыць таму, як могуць працоўныя з паспехам амагацца супроць яра эксплуатацятараў! Толькі ілхам рашучай, да канца паслядоўнай, класавай барацьбы пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна рабочы клас савецкай краіны дабіўся сваіх гістарычных перамож.

Вялікі прыклад СССР вучыць таму, як могуць працоўныя з паспехам амагацца супроць яра эксплуатацятараў! Толькі ілхам рашучай, да канца паслядоўнай, класавай барацьбы пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна рабочы клас савецкай краіны дабіўся сваіх гістарычных перамож.

Вялікі прыклад СССР вучыць таму, як могуць працоўныя з паспехам амагацца супроць яра эксплуатацятараў! Толькі ілхам рашучай, да канца паслядоўнай, класавай барацьбы пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна рабочы клас савецкай краіны дабіўся сваіх гістарычных перамож.

ПАВУЦІННЕ ШПІЯНАЖУ

Судовы працэс антысавецкага трапскіскага цэнтра да канца выкрыў бандыцкую філіяльную трапскіска. Працэс паказаў, што трапскісцкія зраднікі неадарва ашчыўдалі шпійніцкую, шкідніцкую і тэрарыстычную дзейнасць у нашай краіне па заданых германскіх і японскіх імперыялістаў.

Іх магло здарыцца, што ворагі народу доўгі час безкаранна творылі свае гучыныя і крываваы дзеянні! Аказваючы на гэтае пытанне ў дакладзе на Пясушэ ЦК РКП(б) 3 сакавіка 1937 г., таварышы Сталін указаў, што многія таварышы ў сваёй бласклатнасці забылі аб тым, што класавая барацьба працягваецца, вораг у росны супраціўляецца і што мы маем вакол себе капіталістычнае акружэнне.

Капіталістычнае акружэнне — гэта не пустая фраза, гэта вельмі рэальна і неперемная з'ява.

Капіталістычнаму свету, які акружае СССР, добра знаёма зброя шпійнажу, дыверсіі і тэрору. Шпійнаж і разведка былі вядомы яшчэ старадаўнім дзяржавам. Дарэчы аб замаху ворага, разведка яшчэ тапішчы, пры выпадку накіруючы яму ў тым, — за гэтага ілкінуцца ўладары ролны краіны за многа вякую да нашых часоў.

У капіталістычным свеце шпійнаж лічыцца звычайнай справай. Недарма ў Злучаных Штатах Амерыкі існуюць спецыяльныя бюро сышчыкаў, пабудаваныя на тых-жа пачатках, што і любява імяны

на палы раз устаноў. У іх ліку ваенная разведка, кіраўніцтва якой сканцэнтравана ў асобым аддзеле генеральнага штаба; марская разведка, аглядаючая разведка, асноў кіруе міністэрства аніянні па чале з генералам Герцігам; так званы, «заможна-палітычны аддзел» германскай фашысцкай партыі, узначальваемы праслаўным Альфрэдам Розенбэргам, і, вяршэне, асабліва шчыльнае злучэнне з вядомым Гестапа па чале з Гітлерам (назва Гестапа ўзніае скрачэнне ад слоў «Гельеіне стате-паліцэй» — «тайная адрэаўная паліцыя»). З усіх шпійніцкіх устаноў фашыскай Германіі Гестапа дзейнічае з найбольшай нахабнасцю.

Германскі шпійнаж нашой асабліва шырока ў мяжуеучых з Германіяй краінах, а таксама ў тых дзяржавах, якіх урад Гітлера разглядае як праціўніка ў будучай вайне. У Англіі, Францыі, Велікі, Швейцарыі, Аўстрыі, Чэхаславакіі, Польшчы, прыбалтыскай і іншых краінах савецкія прапэс германскіх шпійнаў ствудуць аляз за другімі. Гэтыя прапэс паказваюць шырокі размах ваеннай падрыхтоўкі гітлераўскай Германіі.

У якасці прыкладу можна прывесці актывнасць германскіх шпійнаў у Чэхаславакіі. У японскі час у Праге адыўся працэс шпійна Лукера, а ў Брно — працэс шпійнаў Хохгеймера і Таспара. Некалкі раей адыўся працэс васьмі германскіх шпійнаў у горадзе Мост. У маленькім гарадку Кошчы былі раскрыты дзе шпійніцкія арганізацыі.

Чэхаславакія не з'яўляецца выключэннем. У разе іншых краінах ілкінуцца не ўзшая армія германскіх шпійнаў, чым у Чэхаславакіі. Яны падарожнічаюць па выглядзе турыстаў, гандлёвых агентаў, артыстаў і т. д. Вяжым выпадкі, калі Гестапа адрэаўляла ў ролны краіны цэлыя групы сваіх агентаў пад выганам «вадуковых экспедыцыяў», «кіногруп» і т. д.

Побач з шпійніцкай і шкідніцкай дзейнасцю фашысцкія агенты займаюцца тэрарыстычнымі актамі. Усім вядома акадэмічнае забойства аўстрыйскага прэ'ера Дольбуса; ён быў забіт гітлераўцамі ў часе міжсуду, арганізаванага імі ў Вене. Рушыўся прэ'ер Лук астраэльскі сярот белага ілкі членам фашыскай арганізацыі «Жалезная варыяна», створанай на берлінскія грошы. Дарэчыне германскага фашызма да гэтых забойстваў аўсім вядома. Некалкі больш забавячана выглядзіла спачатку зброенае ў французскай карале Марсэль забойства прыбушага туды югаслаўскага караля Аляксандра. Разам з Аляксандрам пад кулімі забойчых агентаў французскі міністэр замежных спраў Барту. Забойца аказаўся членам харвацкай фашыскай тэрарыстычнай арганізацыі «Усташы». На першы погляд магло здацца, што ён помсціў карале Аляксандра за прыгнечанне харвацкай палітычнай чыннасці ў Югаславіі. Аднак, потым было дакументальна ўстаноўлена, што «Усташы» ўзяты на волюку германскіх фашызма; кіраўнікі харвацкай тэрарыстычнай арганізацыі жылі ў Берліне, там-жа яны выдывалі свой журнал, Марсэльскае забойства прадстава ў аўсім іным святле. Стала ясна, што яно было арганізавана германскай фашыскай разведкай, каб нанесці ўдар умацаванню франка-югаслаўскіх аніосні.

Так выдывае дзейнасць зарубежнай агентыры германскага фашызма. Саюзніца Германіі Японія таксама трапіць пмат сіл на арганізацыю шпійнажу, у Японіі, як і ў Германіі, дзе некалкі шпійніцкіх арганізацыяў. Усім ім кіруе другі аддзел генеральнага штаба японскай арміі. Атрыа японскіх шпійнаў на ўсіх частках свету дзейнічаюць па правах указання ваеннага камандавання.

Найбольшай вядомасцю карыстаецца шпійніцкая арганізацыя — таварыства «Чорны дракон», якое часамі імянуе сабе «За Амур». Служба ў «Чорным драконе» лічыцца ганаровай справай; многія від-

ны дзяржаўныя зельчы пачыналі з яе сваю кар'еру. «Чорны дракон» развіў асабіста ўзровень дзейнасці ў часе руска-японскай вайны 1904 года.

Гэтыя спосаб ажыццяўлення японскіх забаватаў у Кітаі былі вынайдзены яшчэ генералам Доікара — аніам з самых вядомых арганізатараў японскага шпійнажу.

Тэрарыстычныя акты ўваходзіць у сістэму японскага шпійнажу. Чалавечы жыццё нічога не варта ў вачах японскіх агентаў. Нядаўна на Унутранай Манголіі памёр «галамнічак» смерцю аніаі Со, Эрк Сецен і Шалабу Доржы. Іх смерць супала з ажыццяўленнем японскіх замаху на Унутранай Манголіі. Наказавана, што ўсе тры «нечакана» памершыя кіналі былі праціўнікамі японскай палітыкі. Кітайскія газеты на ўвесь голас віванапілі японцаў у тым, што яны атруцілі пелакорных кінаў.

«Устае пытанне, чаму буржуазныя дзяржавы павінны аніосіцца да савецкай сацыялістычнай дзяржавы больш мякка і больш па-добраўсуселску, чым да аніа-тых буржуазных дзяржаў? Чаму дны павінны засылаць у тым Савецкага Саюза.

Паміж імі і нашыя таварышы ў сацыялістычнай барацьбе, якія з'яўляюцца асяродкам для нашых дзяржаўных дзеяч.

Паміж імі і нашыя таварышы ў сацыялістычнай барацьбе, якія з'яўляюцца асяродкам для нашых дзяржаўных дзеяч.

Выдатнікі баявой і палітычнай вучобы байцы Н-скага чырвовацяцкага полка на тантычных вучэннях. НА ЗДЫМКУ: чырвонаармейцы Бынаў і Васільеў у дэзоры.

ВЯСНА НА ГРАНІЦЫ

Пасля цёплага навальнічнага дажджу асабліва ярка выбілілася вясновае сонца. Яго праменні вясёлкамі зайгралі ў кропельках вады на маладой назывчай воку аksamітай зеляняе сенажацей, на маладых хвацках узгорках азямых пасеваў. Ажыўся лес, калгасныя салы. Яны напоўнілі вясёлым хвалючымі сёнам тунішак. На высокіх берагах, што растуць паабодзі шырокага гасцінца, каля шпакотіў пачува пшавечуць шмакі. Каля пахучых коцікаў вербалож ажыўлена гуць пчолы. За вёскай навішча багатае калгаснае стада.

Вясна... Так і хочацца сказаць словам Некрасова: «Ідзе, гудзе зялёны шум, зялёны шум, вясенні шум...»

І сапраўды, вясной на калгасных палях вельмі многа рытмічнага дзеловага шуму. На полі кіньці дружная работа. Сяба — гарачая пара ў калгасе. У тую сутучную гаму вясенніх гукаў урываецца роўны грукат працуючых на полі трактароў. Мацней пачынае біцца сэрца, мацней ацікаюць выноўку рукі пагранічніка.

Тут граюцца... Вясна на граніцы мае свае асаблівасці, свае кантрасты. Там, дзе калочны дром, таксама вясна, таксама зялёныя сенажці, але там шча, як на мотылах. На вузкіх сляпскіх палях каляніца калупаюць зямлю аднагошнімі плаўмі саліне. Далей пачынаюць масны панскі рай. Работа на іх ідзе крыху жывей, але гэта жывасць ітужная, яна патрамавацца бізнымі панскіх прыгатаў.

Мы сядзім у хале калгасніка Клімантовіча Грыгора з самага буйнага ў Заслаўскім раёне калгасе «Польмя». На стале стаіць патэфон. Комсамольскі арганізатар брыгады, яна-ж лепшая ўзалеўшца калгаснага хора Юлія Неспяровіч раскавае, як яны ў мінулым годзе выступалі калгасным хорам у Брэслі, дзе слухаў іх таварыш Сталін.

Юлія раскавае, як узалеўшца хора калектыўна складаюць частушкі, як працую харавы грукот, які з 12 чалавек вырастае ўжо да 500. Новае калгаснае, радаснае

жыццё парадзіла і новыя жыццерадасныя калгасныя песні і частушкі, якія хор зараэ і слявае, абудзіла калгаснікаў да творчасці і вясёлсці. У калгасе шырока развіта мастацкая самадзейнасць. Апрача харавога гуртка ёсць танцавальны, музычны, 2 драматычны гурткі.

Цяпер калгасе прадастаўляе і сабе культуры гарадок. Тут ёсць дом саюкультуры, партыйны кабінет з багатай бібліятэкай, пангаснае аддзяленне, існуючая сярэдняя школа, добра абсталяваны калгасны стадыён, ашпаднае касе, прасторная кантора калгасе, чысты і светлы сельмаг. Як заможна і культурна стаў жыць калгаснік, можна меркаваць хая-6 на вялікім ноўту калгаснікаў да брыгадасных тавары ў сельмагу; на росту ўкладлаў і ашпадкасу, якія на 25 красавіка г. г. складалі 17.443 р. 50 к. У калгасе паякка выдзілі такі дюр, дзе-б не выписвалася адна дзе, а то і больш газет і журналаў. Многія калгаснікі маюць свае веласпеды, а ў 22 калгаснікаў ёсць уласныя радыёўстаноўкі.

У раёне калгас «Польмя» ставіцца сваім работнікам калгасным будынкамі і пародзітай жыццёвай.

У 12 павольных брыгадах калгасе ёсць 8 добра абсталяваных ланцаў (з раздзявалкай, мочнымі і парнымі аддзяленнямі). Адрэтыя 6 чырвоных кутноў, якія зараэ радыёфіююцца. У калгасе ёсць свой мехмынскі пункт, хата-раздзіяны і т. д. Нават самага буйнага будынка калгасе, які вырастае воль на прыняту эпохіны год, і то паякка пераважыць.

І ў гэты год вырастае і так пільна расце на месцы гаротных і пакрыўшыміс ў мінулым хаткам вёсак «Сухадзі» — таму, што ад голду пухлі людзі, «Галавачы» — таму, што нездаўшчыя ланей расці з разбужэнні жыццямі і празмерна вадкімі галовамі, «Кісяды», «Агаркі» і т. д. У вёсках, дзе калісьці ад неаддзяны і розных хвароб вельмі многа памерла дзяцей, дзе новае дзіце ў сям'і селяніна з'яўлялася лішнім ротам, праеячым хлеба, толькі за мінулы год нарадзілася 73 новых, моўных савецкіх грама-

дзяніна. Дзіце ў сям'і калгасніка стала радасцю і гонарам. І не дзіва, што ў гэтым годзе апрача 17 нованароджаных у калгаснай хале-раздзіяны зарэгістравана ўжо 180 шкарных жанчын-калгасніц.

Калгаснікі граніцы — верныя памочнікі слаўным пагранічнікам у насьнові і цяжкай пагранічнай вайне. Вось толькі што комсамолька Юлія Неспяровіч раскавае пра сустрэчу са Сталіным, дзяляцца поспехамі свайго хора і нека саромыхчы, але з радасцю павадамі: «1 мая яна выходзіць заму з камандзіра-пагранічніка. Зараэ яна з дэлявіцыцы раскавае, як комсамольцы, моладзь калгасе і ўсе калгаснікі дапамагалі пагранічнікам ахоўваць неаддзянасць савецкай зямлі, іччаслівае і радаснае жыццё прапоўніць нашай радзімы. Пагранічнікі ганарыцца калгаснікам Дасейнам Эдуардам Тодаравічам, які дапамог ім атрымаць больш дасятка парушальніку граніцы.

Эдуард Дасейн, Юлія Неспяровіч і дзяткі такіх, як яны, калгаснікаў сельгасарцель «Польмя» старанна, разам са слаўнымі пагранічнікамі абераголі сваю радзіму ад ворагаў. Вельмі часта бывае, калі ўсе калгаснікі ад малага да старога куды заамагань пагранічнікам шпукля добра схаваўшыся парушальніку. Так было і зусім нядаўна. Калгаснікі сабраліся ў дом саюкультуры прагладзіць гукамі кінофілм. Як толькі пачалася дэманстрацыя карціна, на граніцы была паякка грывока. Неаддзяна ўсе калгаснікі пакінулі дом саюкультуры і разам з пагранічнікамі мочна заарылі граніцу на замок.

Сваю аданасць сацыялістычнай радзіме, партыі Леніна — Сталіна калгасная моладзь і заросныя калгаснікі выказваюць слоўмі песні Аляксандра Прахон'ева:

«І за эту страну мы пол горой орудим
Встанем, с моря и с неба горыдим
Потому что, когда стали счастливы люди,
То отнять это счастье нельзя».

Н. ВІШНЕЎСКІ.

Дзякую, дарогі таварыш Сталін!

Не магу без хвалювання выказаць Вам, дарогі таварыш Сталін, сваю шчырую падакву за Вашы клопаты аб нас—савецкіх мотраках, за наша шчаслівае і радаснае жыццё.

Я мотка 7 дзяцей. Я адна з многіх савецкіх жанчын, якія атрымавалі ад дзяржавы дапамогу па шматсмейнасці. Часта ўспамінаюцца мне цяжкае жыццё ў стары час. Не ведала я там шчасця, не мела ніякіх правоў.

А цяпер у краіне Сталінскай Канстытуцыі, пры калгасным ладзе і пачаце жыць поўнапымным жыццём. Дзеці мае вучацца ў школе. Сама працую ў калгасе, чытаю газеты, вылачу Сталінскую Канстытуцыю. Дзеці мае выхоўваюцца ў духу адданасці савецкай уладзе.

Усе мая сям'я ад усёго сэрца шчыра дзякую Вам, таварыш Сталін. Мой хлопчык Віця часта ўгаляецца ў Ваш партрэт і рэтайма гаворыць: «Дзякуй дарогаму таварышу Сталіну за шчаслівае дзіціства!».

Яшчэ раз дзякую за шчаслівае жыццё, якое мы заваявалі над Вашым кіраўніцтвам, таварыш Сталін. Жадаю Вам адрора і доўга, доўга жыць.

Няхай жыць наша слаўная камуністычная радзіма і наш працадур, наш родны бацька таварыш Сталін!

ЖУКОўСКАЯ СЦЕПАНАДА ЕМЕЛЬЯНАўНА.

Калгас імя 13 гадзін Мастрычскай рэвалюцыі, Заслаўскага раёна.

РАДАСНА СУСТРАКАЮ СВАТА

Міжнароднае пролетарскае свята — Першае мая, і адзначаю не ўпершыню. Памятаю Першае мая 1905 года. Працаваў я тады слезарам на аброне суднаў у Валодзіастоку. Паякка было жыццё. Пававала жорсткае эксплуатацыя. Зарабцаў быў зусім мязым, — у дзень я зарабляў якіх-небудзь 15 калеек. Першае мая мы не вышлі на работу. Асноўны лозунг забастоўкі быў: даволь самадзяржаўе, за 8-гадзінны рабочы дзень! Жорстка расправілася паліцыя з арганізатарамі забастоўкі. Многіх рабочых саслалі на катарг, некаторых расстралілі.

У такіх жудасных умовах прыходзілася раней святкаваць Першае мая.

Вось чаму так радасна сустракаць Першае мая ў нашай выдатнай краіне, дзе з праглым самадзяржаўем і панаваннем буржуазіі і памочніцтваў законнага назаўсёды народнаму таварыш Сталін вельмі рабочы клас усё да новых і большых перамог.

Хопць мне ўжо 57 год, але я сябе адчуваю як ніколі бадайрым. Гэта бадайрысць ад таго, што жыць ў іччаслівае сталінскае эпоху, калі ад чалавек пёла, пабытскоўска калопішча камуністычнай партыі і наш геніяльны працадур народнаму таварыш Сталін. Пяпершыня жыццё даўка ад ранейшага, як далёка зямля ад сонца.

У мяне 5 дзяцей. Усе яны іччаслівы. Старэйшая мая дачка Лена зараэ працуюе бухгалтарам. Сын Шура, комсамольскі вучыцца на курсах аўтабалакіроўчыкаў. Дзе дачкі Вара і Оля вучацца ў школе, піонеры. Сяра меншы сын Лёна ходзіць у дзіцячы сад. Жыве культурна і заможна. Усёго ў нас дастаткова. Да пролетарскага свята і добра абсталяваў сваю кватэру. Купіў канану і ішную мёлаю.

У такой радаснай і іччаснай абстаноўцы я вольна праважыць свята Першае мая.

ІСАН САЛАНЕНКА.

Савецка-сталаўскае мескага сталаўскага мотка завода імя Кірава.

„МАЛЕНЬКІ“ ЧАЛАВЕК

«... чула прыслухоўвацца да голсу мас, да голсу радных членаў партыі, да голсу таі званых „маленькіх“ людзей...» (З заключнага слова таварыш Сталіна на Пленуме ЦК ВПН(б)).

У адна з асннх заставадзкіх пачароў па стаянчыю пошту зайшоў малады чалавек. Ішонок ён аглазду вельмі пакік, ці нама тут пачотных людзей. Дзякушная тэлефоністка, ветава прыстаўшыся з познім кліентам, заўважыла, што ў такі час мала хто ходзіць сюды, а сама падумала: «мабыць, у яго што-небудзь спешнае».

— Ды ў мяне тут маленькае... — перащучым голсам сказаў увайшоўшы і тут-жа дастаў з верхняй кішэні чорнай чыгуначнай шынак вельмікую паперу, сідлаўзую ў чатыры часткі. Аспярохна разгарнуў яе і паказаў на стал.

Дзякушная ўпоўголаса чытала адрас тэлеграмы: «Масква... Крэмль... аддзялена паглядзева на аўтара, і хутка падлічыла лік слоў».

Мясцовы станійнылы рабочы, пастарэўшы гатага чалавек, памовіў настралі-б у ім маладога агладчыка-аўтаматчыка крчыжскага вагоннага пункта Аляксандра Каласоўскага.

З пошты ён ішоў дамоў крыху ўзвядзаны. Унутры пачынаўся надыць, што ў Маскве звернуць увагу на яго сітуацыю. «А добра было-б толькі самому расказаць усё», — думаў ён і ў памяці перабіраў апошнія паяккі станійны.

Першая сутычка з майстрам Корсунам абдалася ласкам, калі выявілі ў поездах № 988 хворы вагон з паламанай ресорай. Брыгадз агладчыкаў вастойвала перад дзякушным на станійны, каб аддзілі гэты вагон. Рагтам на платформе а выявіў Корсуна.

— Глянь тут могуць быць прарочанні! Рамітаваць, у саставе, — грозным голсам загадаў ён.

Але аб гэтым і гутаркі не магло быць. Не было ні ресор, ні падшыпнікаў. Убаўшчыны хістаўне брыгады, майстар вышаў з сабе і крчыж на ўсёе голсам маніфісць: «Давай ходзі», і даў сігнал для аддзялення.

«А вы вон з паші! — агрызнуўся Корсун на агладчыка, Аднак, брыгада, пах ушым Каласоўскага, не адтулава. Поезд сіндыі, аддзілі вагон і праз 4 гадзіны яго лоўнасьцю адраматалі».

Пад вечар Каласоўскага выклікалі да майстра і перадалі, што ён пераводзіцца на ніжэйшую пасаду, маладзінны слезарам. Засмуктаваў крыху аўтаматчык. Але ўсё-ж тутам не падаў. Прабаваў скардзіцца ў некаторыя станійныны арганізатары, але ўсюды абанялі, аддзілава на аўтара».

У заставадзкіх мінулага года ў газете «Каласоўскага Белорусіі» з'явілася зметка Каласоўскага «Крчыжскага блядзельнік». На аўтара-ж, увечары, аўтара выклікалі да Корсуна на мотык. Прыважымым дзіптыным поўркам майстар вышаў халеў нанесці ўдар свайму праціўніку на месцы».

— Ты пісаў? — не памамаючы вачыў з газет, Корсун у роў сідэцкага дзіптываў свайго палачацэнага.

— Надавай калі будзеш пісаць, узгадзі са мной. Аб гэтым я нашую абвэржэне».

Каласоўскі, нічога не адказваўшы, вышаў на вуліцу. Ён ведаў, што чынер на яго наспынава ўсялякія нягоды. Але гэта не спыняла настаянага актыўнага рабара».

На яго вачак тварыцца такіа гнусная справа! Кожны дзень майстар адраўляў а маршутным саставам хворы вагон, пагражачымым аварыям і коўшаным. Корсун браў хабары ад учотчыны Гайкоўскай, ад рабочых Сяргейчыка, Хельчыкага, прысвойваў дзяржаўныя грошы, прыходзіў на работу п'яны. Аб усім гэтым Каласоўскі напісаў у газету «Гулок». Матэрыял паслаў на расследванне.

І. ТУРЭЦКІ.

А на месцы паванні на яго з кожным днём узмаўняліся.

— Не, не ўступлю, буду змагацца да канца, — настойна рашаў Каласоўскі. Ён адраў у Маскву на імя наркомна шляхоў зносіў тав. Кагановіча тэлеграму:

«...На станійны Крчыж сідэматычна парушаюцца правільны тэхнічнай эксплуатацыі і Вашы загады. Рама-нашую змінны майстра вагоннага пункта Корсуна».

Стыханавец Аляксандр Каласоўскі».

Аб прыезде камісіі з кіраўніцтва дарогі Корсун быў асведомлен загада за некалькі дзён. На чаровай папайцы быў дэтална распрацаваны план сустрэчы людзей з п'янтра. У першую чаргу яны рашылі асноўным ўдар накіраваць на Каласоўскага і канчаткова яго скампраметаваць перад пачатком.

У насьновеннае з'явілася зметка з карыкатурнай на Каласоўскага, у якой яго вівяваліць у тым, што ён у часе прыёмы пасажырскага поезда займаецца прыватнымі справамі. Дарма прабаваў Каласоўскі даказваць і абвараць гату нагату хлусно. Не дапамаглі і сведкі. Над ім насьмаліся».

Ішоў студзень 1937 года. У Крчыжа прыехаў вялікі начальнік, сам Аламаў са сваёй сям'яй (пачальнік вагоннай службы Беларускай дарогі). Зноў дзіптываў Каласоўскага. Доўга паякнаваў гутарка паяккі «рэвізрарам» і аўтаматчыкам. Аламаў «абцаў» убралі Корсуна. Але, вяртаючыся дамоў праз свае матыскаўска ўзалеўшца, ён напісаў у пятымі Корсуна і яго кампанія».

Не дачкаўшыся алкаву, Каласоўскі абрэцца ехаць сам у Маскву. Але ў яго проста грошай не было, нехалада і на тэлеграму, і ён рашаў пачынаць пісьмо нагарому тав. Кагановічу. Праз два дні быў атрыман аддаа, што яго матэрыял перадаў на расследванне дарожнаму пракурору.

Надаў на станійны дасяткулі свайго фінала. 4 сакавіка на перагонне Зубры—Орша абдалася крушэнне поезда № 1108, арганізаваўнае кантрольопішнылы шкельшчык групы Корсуна.

Праэ тры тыдні ў магілёўскім клубе чыгуначнікаў пачаўся судовы працэс вясельніцкага крушэння. Пасля двух год гаспадарыцца на ст. Крчыжаў шкельшчыка група Корсуна паякнава на лаву насьдасці. Аліны з сведка абываваццяны выступіў малады агладчык, аўтаматчык Аляксандр Каласоўскі».

Аляксандр Каласоўскі рана ўвайшоў у жыццё. Бягучыя яго давалі зыгваіцкая. Сын іштосвеннага чыгуначніка, слезар-самавука, ён горава захлапалеца аўтаматнай справай.

Самым радасным госцем у яго сям'і з'яўляецца пашталёў. Аляксандр вядзе вялікую перапіску з рэдакцыям газет і часопісцаў, вышывае сямельны тэхнічны літаратуру па пашыванню свайго кваліфікацыі».

Каласоўскі ні кіраўнік гуртка, ні лектар, ні тахпрор, але ён адчувае адказнасць за вучобу сваіх таварышоў—зачычкаў, агладчыкаў, слезароў. З сваёй бібліятэкай вядзе ім кнігі, а на зароту п'янае, як усюды, 18 чалавек ён аханіў індывідуальнай вучобай.

Выучычым вышываюць кнігу «Тэхнінікум аўтаматчыка-вагоннікаў». Ён паякнаў пазы раіч новых прапашоў. З кіраўніцтва вагоннай службы Наркамата шляхоў зносіў яго паведамлі, што ўсе забягкі будучы ўлічаны пры перавыдаванні кніжкі».

Аляксандр Каласоўскі не майстар, ён брыгадзёр; у яго яна гераічныя поштыгаў. Ён аўчачыны «маленькі» чалавек, і. ТУРЭЦКІ.

Ст. Крчыжаў.

ВЫДАТНАЯ СІМФОНІЯ ЖЫВОГА СОЦЫЯЛІЗМА

Першага мая 1937 года Савецкая краіна падводзіць вынікі сацыялістычнаму будаўніцтву, барацьбе савецкага народу за камунізм.

І ў гэтай барацьбе, у гэтым будаўніцтве пачынаюцца год — ярка, спеасаблівая і выдатная веха.

1937 год — першы год сацыялістычнага Сталінскай Канстытуцыі. СССР — самая атаматчыцкая краіна, якую калі-небудзь ведала сусветная гісторыя. Канстытуцыя СССР зафіксавала, замацавала законна створаны сацыялістычны парадок, пераможны сацыялістычны лад грамадства. У СССР у асноўным пабудаваны сацыялізм — першая фаза камунізма. На аснове Канстытуцыі савецкае грамадства ідзе наперад да завятай мэты прамадства і змагаюцца чалавечыя, да камунізма.

У 1937 годзе завяршаецца і пераважываецца другі пільнадоўны план сацыялістычнага развіцця народнай гаспадаркі і сацыялістычнага ператварэння савецкага грамадства.

Прагнана сімфонія жывога сацыялізма тупеца ў выніках завяршаемага пільнадоўнага.

СССР пачаў заняў другое месца ў свеце і першае месца ў Еўропе на аб'ёму прамысловой прадукцыі. Сацыялістычнае краіна — мацнейшая прамысловая дзяржава свету, — тамі непакісны вынік пераможнае руху большавіцкай рэканструкцыі народнай гаспадаркі.

СССР стаў краінай металічнай. Яшчэ ў мінулым годзе Савецкі Саюз па ўзроўню вытворчасці метала ўступіў першае месца ў Еўропе Германіі. Але ўжо ў тым-жа 1936 годзе СССР мочна займаў першае месца ў Еўропе па спажыванню метала, многіа абганішчы Германію.

У 1937 годзе, даўшчы вытворчасць чыгуну, сталі і працую да ўзроўню пільна — 20 млн. тон у год сталі, 15,6 млн. тон працую — мы выйдем на першае месца ў Еўропе і па вытворчасці метала.

У 1932 годзе ўся прамысловая прадукцыя складала 43,3 млрд. рублёў. У 1937 годзе яна павялічылася 103 млрд. рублёў, на 10,3 млрд. рублёў больш, чым прадукцыйнае планам другой пільноды. Прадэка такіх размераў — пачынае працую такіх размераў — ЗША ажыццяўлялі 21 год.

Я. КРОНРАД

Англія — 50 год, Германія — 34 гады і нават у найбольш хутка развіваюцца сацыялістычнай краіне, уступіўшы пазней іштых на шлях сацыялістычнага развіцця — Японія патрабавалася больш чым 20 год, каб пачаць сваю прадукцыю. СССР пачаў сваю прадукцыю за 5 год.

Ітак, 20—50 г. для свету сацыялізма — такое гістарычнае мярца творчы сід двух грамадска-эканамічных фармацый, двух гістарычных спосабаў вытворчасці — сацыялістычнага і сацыялістычнага.

103 млрд. прадукцыі! 565 млн. тон грузаў, перавозімых чыгункай! 6 млрд. 600 млн. пудоў абраемага хлеба! 32,5 млрд. рублёў капіталічных укладанняў! 34,8 млрд. рублёў уложымых у эксплуатацыю асноўных фондзў, асноўнага «капітала» краіны! 131 млрд. рублёў абароту савецкага ганцла! 78,3 млрд. рублёў фонд заробатнай паяккі! Такія лічбы 1937 года.

Што крыцца за гэтымі лічбамі аб'ёму ў ўзроўню народнай гаспадаркі ў 1937 годзе?

Набудавана і ў поўную сілу расквіцела новая, сацыялістычная эканаміка.

Б каццу першай пільноды былі створаны многія галіны прамысловасці. СССР ператварыўся з аграрнай у індустрыяльную краіну. Але далёка было да завяршэння рэканструкцыі народнай гаспадаркі. Многія галіны паяккі і лёгкай індустрыі былі яшчэ слабыя.

За другое пільнодзе ператварылася і грамадства выраста савецкае машынабудаўніцтва. Ілгокс савецкага машынабудаўніцтва, прымаючы 1928 год за 100, у 1936 годзе склаў 1259 пунктаў, а ў ЗША — 94, у Германіі — 94, у Англіі — 126.

Бурна развівалася савецкае станкябудаўніцтва, чынер ужо вырасшае настолькі, што можа раць на слабе вырашанае такіх вельмарных зааа, як рэканструкцыя савецкай аўтапрамысловасці. Вельмі хутка расла аўтамашынабудаўніцтва. Каласальна паякнавалася вытворчасць сельгаспадарчых машын, асабліва камбайнабудаўніцтва. Невыгчына выраста і энергетычнае машы-

набудаўніцтва, вытворчасць паравозаў, вагонаў, машын для горнай прамысловасці, для галін лёгкай прамысловасці. Поўнай рэканструкцыі падарыцца кімчынае машынабудаўніцтва, матарабудаўніцтва, абаронны галіны машынабудаўніцтва і т. д.

Магутнае савецкае машынабудаўніцтва—вядучая галіна рэканструкцыі ўсёй народнай гаспадаркі. Пераварыўся ўсе іштыя галіны паяккі і лёгкай індустрыі. Апаляны і энергетычны галіны — вугальнае, нафтавае, электрастанійны. На вытворчасці электраэнергіі мы вышлі на аэно з першых месцаў у свеце. Непанаваны савецкая хімія, вытворчасць будаўнічых матэрыялаў. Хутка развіваліся ўсе галіны тэкстыльнай, скурана-абутковай і харчовай прамысловасці.

Сельгаспадарчара вытворчасць індустрыялізавалася. Калгаснік-зуброен магутнымі машынамі і энергетыкай. Трактарны парк на пачатку 1937 года склаў 8,2 млн. конскіх сіл. У 1937 годзе за гатага парка прыбавіцца яшчэ 1,8 млн. конскіх сіл. Імкліва ўзнімаецца ўзалеўная вага нахаваных ўсёх асноўных сельгаспадарчых прыраў.

Уздаранне аграрныкі, сацыялістычная механізацыя сельскай гаспадаркі, арганізаваанае і кантраляванае ажыццяўленне сельгаспадарчых работ забеспячэнне уздым ураджайнасці, намерыны планам 1937 года. А гэта будзе азначачь выкананне другога пільна

